

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 1045-12 דסאו(אסיר) נ' משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר -מחלקת האסיר ואח'

תיק חיצוני:

✓ אסיר 9 נ"ח
153-505677766

בפני כב' הנשיא דוד חשין

עודד דסאו (אסיר)

עותרים

נגד

1. משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר -מחלקת האסיר
2. מדינת ישראל

משיבים

החלטה

- 1
- 2 זוהי עתירת אסיר במסגרתה מתבקש בית המשפט להורות לשירות בתי הסוהר (להלן – שב"ס או
- 3 המשיב) להעביר את העותר לאגף 3, או לכל אגף רגיל אחר בכלא שיטה.
- 4
- 5 1. העותר מרצה עונש מאסר בן שנתיים, שנגזר עליו בגין עבירות מרמה בהן הורשע, וזאת החל
- 6 מחודש דצמבר 2011. מאז יום 6.02.12 מוחזק העותר בבית סוהר שיטה.
- 7 2. ביום 26.08.12 הגיש העותר "עתירה בהולה ביותר לעיכוב ביצוע הליך משמעת" שננקט
- 8 נגדו על ידי המשיב. על פי הנטען בעתירה, ביום 22.08.12 בסמוך לשעה 17:00 נלקח העותר
- 9 לצינוק בבית הסוהר, וזאת מבלי שטאמר לו מה הסיבה לכך, לבד מהעובדה שנתקבלה

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 1045-12 דסאו(אסיר) נ' משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר ואח'

תיק חיצוני:

- 1 פקודה "מגבוה" להכניסו לצינוק למשך שבעה ימים. למחרת היום (23.08.12) בסמוך לשעה
2 17:30, בהתאם להוראה שקיבל, התייצב העותר בפני קצין שיפוט בשם דוד נחמד (להלן –
3 נחמד), אשר אמר לו כי קיבל הוראה לשפוט אותו לשבעה ימי מחבוס בצינוק. מר נחמד לא
4 אמר לעותר במה הוא מואשם, ולא אבה לשמוע את דבריו, בטענה כי הוא ממחר לביתו
5 וממילא העונש כבר נקבע. נוכח התנהלותו של מר נחמד הודיע לו העותר כי אין הוא מוכן
6 להישפט בפניו וכי הוא מבקש להישפט בפני קצין שיפוט בכיר. בנסיבות אלה נדרש העותר
7 לחתום על טופס מתאים.
- 8 בטרם הוחזר לצינוק, כך נטען, אמר מר נחמד לעותר כי מעיון בתיק הוא למד שהלה
9 מואשם בנסיון לשחד סוהר (להלן – לוי) על מנת שיברר עבורו פרטים על אודות סוהרת
10 המשרתת בבית כלא אחר ושהיתה בעבר בת זוגו של אסיר שהוא שכנו לתא של העותר.
11 העותר הכחיש בפני מר נחמד את המיוחס לו, וביקש לזמן את לוי ואת האסיר הרלוונטי
12 שיעידו לטובתו בהליך בפני קצין השיפוט הבכיר. מר נחמד הודיע לעותר כי הוא יובא בפני
13 קצין שיפוט בכיר ביום 26.08.12 או ביום 27.08.12, וחורה להחזירו לצינוק כפי שנקבע.
- 14 ביום שישי, 24.08.12 בשעות הצהריים, הודיע סוהר בשם בן חיים לעותר כי הוא נשפט שלא
15 בפניו, ונשללו ממנו כל זכויות האסיר שלו, אשר ממילא נשללו ממנו עת הוכנס לצינוק
16 יומיים קודם לכן. לאחר שהעותר טען כי סירב להישפט בפני מר נחמד, ולאחר שיחת טלפון
17 שערך הסוהר עם מר נחמד, נלקח העותר בשעות אחר הצהריים של יום שישי בפני קצין
18 תורן אשר שפט אותו לקנס של 200 ש"ח, מחבוס בצינוק עד ליום 27.08.12, ושליטת
19 זכויותיו לשיחות טלפון וביקורים. כל זאת חרף כפירתו של העותר במיוחס לו ומבלי לזמן
20 את העדים שביקש העותר לזמן כדי שיעידו על העובדות.
- 21 בהתאם להוראת סעיף 8 לפקודת נציבות בתי הסוהר מספר 04.13.00, פנה העותר בכתב
22 ליועץ המשפטי של שב"ס ולמפקד המחוז בבקשה דחופה לביטול ההליך המשמעתי, בשל
23 הפגמים שנפלו בו לטענתו (להלן – הבקשות). בד בבד עם הגשת הבקשות, עתר לבית משפט
24 זה בבקשה שיוורה על ביטול העונש שהוטל עליו שלא כדין ועל הוצאתו מהצינוק והחזרתו
25 לתאו שבאגף 3, וזאת עד למתן החלטה בבקשות שהוגשו לגורמי שב"ס.
- 26 קבעתי את הדיון לאותו היום, 26.08.12, בשעה 13:00 במעמד הצדדים, אלא שכעבור שעות
27 ספורות הגישו הצדדים "בקשה דחופה בהסכמה למחיקת העתירה וביטול מועד הדיון". על
28 פי האמור בבקשה, בעקבות הגשת העתירה והבקשות שהוגשו לגורמי שב"ס "הוחלט בשלב

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 1045-12 דסאון(אסיר) נ' משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר ואח'

תיק חיצוני :

- 1 זה להקפיד את הענישה שהוטלה על העותר, להוציאו במידי מאגף הבידוד ולהעבירו לאגף
2 רגיל". לפיכך העתירה מתייתרת והצדדים ביקשו כי בית המשפט יורה על מחיקת העתירה
3 ועל ביטול מועד הדיון שנקבע בה. לאור נימוקי הבקשה, נעתרתי לה כמבוקש.
- 4 ביום 27.08.12 הוגשה בקשה זו שבפניי. על פי הנטען בבקשה, ובניגוד להסכמת הצדדים
5 להעביר את העותר מיידית לאגף רגיל, הוצא העותר מהצינוק והועבר לאגף 4 שהוא אגף
6 שמור, שלטענת ב"כ העותר "ערכו הסגולי זהה לערך של צינוק". בניגוד לאגף רגיל, בו שהה
7 העותר עובר להעברתו לצינוק, באגף השמור שוהה העותר בתא סגור מרבית שעות היממה,
8 בחברת שני אסירים המוגדרים כמסוכנים ביותר וללא ציוד בסיסי וציוד אישי. לפיכך
9 נתבקש בית המשפט להורות למפקד כלא שיטה להחזיר את העותר מיידית לאגף 3 בו שהה,
10 או להעבירו לאגפים 6 או 11 שאף הם אגפים רגילים.
- 11 בפתח הדיון שנקבע ליום 28.08.12 הודיעה ב"כ שבי"ס כי כבר יום 27.08.12 החליט מפקד
12 הכלא להעביר את העותר מהאגף השמור לאגף 5, שהוא, כך לטענתה, אגף רגיל, הזהה לאגף
13 בו שהה העותר עובר לאירוע. עוד טענה היא, כי נוכח הכשלים שנפלו בהליך המשמעותי
14 שנעשה לעותר, נראה כי הוא יבוטל. לדבריה, בנסיבות אלה היא סבורה כי העתירה
15 התייתרה, אלא שבא כוח העותר הודיע לה כי העותר עומד על בקשתו להיות מוחזר לאגף 3
16 בו שהה. לדבריה, הפסיקה קבעה לא אחת כי אין לאסיר זכות קנויה לגבי מקום מאסרו
17 ולגבי האגף בו יוחזק. מדובר בהחלטה המסורה לרשויות בית הסוהר בהתאם לשיקול
18 דעתם, וככלל לא ייטה בית המשפט להתערב בה. ב"כ המשיב הגישה פסיקה רלוונטית לעיון
19 בית המשפט. לגופה של העתירה טענה היא כי אגף 4, על אף הגדרתו כאגף שמור, נחשב
20 לאגף רגיל. לדבריה "הוא אמנם קצת סגור אבל הוא לא אגף ענישה". מכל מקום, לפני
21 משורת הדין החליט מפקד הכלא להוציא את העותר גם מהאגף השמור ולהעבירו לאגף 5.
22 אגף 5 הינו אגף משופץ המוגדר כאגף משתלבים, שהוא אגף רגיל, עם אותם תנאים ואותם
23 אסירים כמו באגפים רגילים אחרים. ב"כ שבי"ס ביקשה להגיש לעיון בית המשפט מעטפה
24 ובה מידעים מודיעיניים על התנהגות שלילית של העותר, מהם עולה כי ללא קשר להליך
25 המשמעותי שברקע העתירה, היה צורך להוציא את העותר מאגף 3 ולהעבירו לאגף אחר, וזו,
26 כאמור, החלטה הנמצאת בסמכותו של מפקד הכלא. לפיכך סבורה היא כי לא נפל כל פסול
27 בהחלטה ויש לדחות את העתירה.
- 28 מנגד, טען ב"כ העותר כי אגף 5 אינו אגף רגיל, אלא אגף בו מוחזקים אסירים מיד עם
29 הגעתם לבית הכלא, וממנו הם מועברים לאגפים השונים, שמורים ורגילים, על פי החלטת

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 1045-12 דסאו(אסיר) נ' משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר - מחלקת האסיר ואח'

תיק חיצוני :

- 1 מפקד הכלא. מדובר באגף בו שוהים, בין היתר, אף אסירים "קשים" אשר בהמשך יש
- 2 להניח שישולבו באחד האגפים השמורים, ולטענתו אין ממש באמירה שמדובר באגף ככל
- 3 האגפים. מכל מקום, טוען הוא, הדבר נוגד את ההסכמה אליה הגיעו הצדדים ולפיכך העותר
- 4 עומד על כך שיועבר לאגף 3 בו שהה, או לאחד האגפים המקבילים לו, 6 או 11. ב"כ העותר
- 5 התנגד להגשת החומר המודיעיני, שכן לדבריו אין לו כל רלוונטיות להליך זה. לשיטתו,
- 6 העותר הוצא מאגף 3 בשל הליך משמעותי פסול אשר צפוי להתבטל, ולא בעקבות מידעים
- 7 מודיעיניים שחייבו את העברתו. לפיכך, ונוכח העובדה כי שב"ס עומד לחזור בו מקיום
- 8 ההליך המשמעותי, יש להשיב את המצב לקדמותו ולהעביר את העותר לאחד האגפים
- 9 הרגילים דוגמת זה בו שהה.
10. במהלך הדיון, העותר עצמו תיאר תמונה בעייתית באשר להתנהלות גורמי בית הסוהר
- 11 כלפיו. לדבריו, עם קבלת אסיר לאגף חדש נערך לו ראיון עם מפקד האגף, במהלכו מוסברת
- 12 לו סיבת ההעברה ונמסרים לו התנאים והכללים החלים עם אסירים באותו אגף. כך נעשה
- 13 גם לעותר עם הגיעו לאגף 3, כך נעשה עם הכנסתו לצינוק, וכך גם כשהועבר לאגף השמור.
- 14 כשהועבר לאגף 5 לא נערך לו ראיון קבלה כלל, והתברר לו כי כל הציוד האישי שהיה
- 15 ברשותו – נגנב. לדבריו, הטענה כאילו אגף 5 הוא אגף רגיל, כמו אגף 3 בו שהה, ואף משופץ
- 16 וטוב ממנו, אינה נכונה. לטענתו, לבד מהעובדה כי מדובר באגף המשמש לקליטה ומיון של
- 17 אסירים חדשים, אשר מתבצעים בו אירועי דקירה ושימוש בסמים על בסיס יומיומי, הוא
- 18 מוחזק שם בחדר עם עשרה אסירים נוספים, ללא מקלחת, ועם חור בריצפה המשמש להם
- 19 כשרותים. באגף 3 מוחזקים אסירים אחרים, ותיקים יותר, בדרך כלל נקיים מסמים,
- 20 בחדרים שבהם מקלחת ושרותים מסודרים. בנוסף, פנה העותר בבקשה כי בית המשפט
- 21 יורה לשב"ס להתזירו ישירות לבית הכלא, ולא דרך מעברים, וזאת על מנת שיוכל לרכוש
- 22 לעצמו מחדש את כל הציוד האישי שנגנב ממנו, ויוכל להתקלח ולהתגלח, דבר שנבצר ממנו
- 23 לעשות בשל גניבת הציוד. כאן המקום לציין כי במעמד הדיון הוריתי לשב"ס לספק לעותר,
- 24 בתוך חמש שעות, ערכה בסיסית של כלי רחצה וכלי גילוח, לרבות מגבת, ולאפשר לו
- 25 מקלחת בתוך מסגרת זמן זו, והוא בין אם יוחזר לכלא שיטה ובין שיימצא במעברים.
11. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים באתי למסקנה כי דין העתירה להתקבל.
12. אמנם, ככלל, החלטות בעניין שיבוץ אסירים לאגפי הכלא השונים הן בליבת שיקול הדעת
- 28 המינהלי-ארגוני של שב"ס, ועל פי רוב לא יתערב בית המשפט בשיקול דעתו של שב"ס
- 29 בעניינים כגון זה (ראו רע"ב 1004/12 פרנסואה אבוטבול נ' מדינת ישראל, ניתן ביום

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 1045-12 דסאו(אסיר) נ' משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר ואח'

תיק חיצוני:

19.02.12). ואולם, חריג לכלל זה יחול מקום בו מדובר בהחלטה שהיא בלתי סבירה או מנוגדת להוראות הדין (לרבות פקודות נציבות שבי"ס) במידה המצדיקה התערבות בית המשפט (ראו ע"א 7440/97 מדינת ישראל נ' אבי גולן, ניתן ביום 5.1.1998), וסבורני כי המקרה דידן נכנס בגדר חריג זה. עתירה זו שבפניי לא הוגשה נגד החלטת שבי"ס לשבץ את העותר באגף 5, אלא נגד ההחלטה לשבצו באגף 5 בניגוד להסכמות אליהן הגיעו הצדדים ועל רקע ההתנהלות התמוהה, שלא לומר בעייתית, של שבי"ס, כפי שפורטה לעיל, ושהביאה להוצאתו של העותר מאגף 3 בו שהה. טענת ב"כ שבי"ס לפיה אגף 5, המוגדר כאגף משתלבים, דומה - הן על פי טיב האסירים המוחזקים בו והן על פי תנאי המחיה בו לאגף 3, אינה מתיישבת עם תיאורי העותר ועם השכל הישר, ואין בידי לקבלה. דברי העותר מקבלים חיזוק אף מתדפיס "שיבוצים קודמים" של העותר, אותו הגישה ב"כ שבי"ס במהלך הדיון. מהתדפיס עולה כי עם הגעת העותר לכלא שיטה, ביום 5.02.12 הוא הוחזק באגף 5 לתקופה של שבועיים ימים, עד ליום 19.02.12, ולאחר מכן שובץ באגף הכלא השונים - תחילה באגף 11 (המוגדר אגף מתקדמים) ולאחר מכן, מרבית הזמן באגף 3. אמנם, אגף 3 מוגדר אף הוא כאגף משתלבים, אולם דומה כי מדובר בהגדרות פנימיות הקשורות, בין היתר, ל"וותק" של האסיר. עם זאת, התמונה העולה מהטופס היא כי אגף 5 אכן מיועד לשהייה קצרה, לצורך קליטה, מיון ושיבוץ אסירים עם הגעתם, וממנו משובצים האסירים לאגפים המתאימים לפי נתניהם ובהתאם לשיקול דעת גורמי הכלא. תמונה זו מתיישבת היטב עם דברי העותר ובא כוחו.

13. ניתנת האמת להאמר, כי עניינה של עתירה זו הוא החלטת גורמי הכלא להעביר את העותר לאגף 5, וזאת בניגוד לסיכומים אליהם הגיעו עם ב"כ העותר. עם זאת, אין לנתק חליץ זה מהרקע שקדם לו, כולל העתירה הקודמת שהגיש. התנהלות שבי"ס כפי שפורטה לעיל, ואשר עליה לא חלקה ב"כ שבי"ס בדיון, אינה עולה בקנה אחד עם ההתנהלות המצופה משרות מינהלית. עונש מאסר הנגזר על אדם, מגביל, מטבע הדברים, את חירותו, אולם הוא אינו מפשיטו כליל מזכויות האדם שלו ומזכויותיו כאסיר. הזכות לכבוד הינה זכות יסוד השמורה לכל אדם, אף אם הורשע בדין ונגזר עליו עונש של מאסר בפועל ואין היא נותרת מחוץ לכותלי בית האסורים (ראו בג"צ 355/79 קטלן נ' שבי"ס, פ"ד לד(3), 294, 298, ע"א 4463/94 גולן נ' שירות בתי הסוהר, ניתן ביום 25.8.1996, בג"צ 2605/05 חטיבת זכויות האדם נ' שר האוצר, ניתן ביום 19.11.09). מוטב יהיה אפוא אילו יקפיד שבי"ס על מושכלות ראשונים אלה, לבל יירמס כבוד האדם של האסירים ולבל ייפגעו זכויותיהם כאסירים.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 12-1045 זסאו(אסיר) נ' משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר ואח'

תיק חיצוני:

14. לאור האמור, ובחינתן כי הרקע להעברתו של העותר הינו הליך משמעותי שצפוי להיסגר בשל הכשלים הרבים שנפלו בו, סבורני כי החלטת שבי"ס במקרה זה הינה בלתי סבירה. לפיכך אני מקבל את העתירה ומורה לשבי"ס להחזיר את העותר לאגף 3 בו שהה עובר לפתיחת ההליך המשמעותי בעניינו, ולחלופין להעבירו לאגף 6 או לאגף 11, וזאת בתוך 24 שעות מקבלת החלטה זו.
- בשולי הדברים אתייחס בקצרה לחומר המודיעיני שב"כ העותר ביקשה להגיש לי על מנת להצדיק את החלטת שבי"ס על פיה, וב"כ העותר התנגד להגשתו. ככלל, ההתנגדות פועלת לטובת הרשות המינהלית, הנהנית מחזקת תקינות פעולת הרשות (ראו לדוגמה רע"ב 4393/11 מוסלי נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 8.11.11). אלא שבנסיבות המקרה שבפניי, אין בהתנגדות ב"כ העותר להצגת החומר ובעובדה כי בית המשפט לא עיין בו, כדי להוביל לדחיית העתירה, וזאת לאור הנסיבות המיוחדות של מקרה זה.
- צאו וראו – כבר בעתירתו הקודמת ביקש העותר, כאחד הסעדים, להוצאו מהצינוק ולהחזירו לאגף בו שהה (סעיף 17 לעתירה). העתירה האמורה נמחקה לאחר שהמשיב הסכים מפורשות להחזירו לאגף רגיל, מבלי שהמידע המודיעיני מנע ממנו ליתן הסכמה זו. רוצה לומר – המידע המודיעיני שכבר היה באותה עת בידי שבי"ס, לא מנע ממנו להסכים להחזיר את העותר לאגף רגיל. בנסיבות אלה, אין בקיומו של מידע מודיעיני, עובדה שעלתה לראשונה בדיון שבפניי ולאחר ששבי"ס הפר הסכמתו להשיב את העותר לאגף רגיל, כדי לשנות מתוצאות החלטה זו. עם זאת, אין בהחלטה זו כדי למנוע משבי"ס להעביר את העותר לאגף אחר ככל שתימצא לו עילה כדין לעשות זאת.
15. בנסיבות העניין מורה אני כי המשיב ישא בשכ"ט עו"ד של העותר בסך 3,000 ₪.
16. כן מורה אני כי המזכירות תעביר החלטה זו לעיונם של מפקד בית סוהר שיטה ומפקד שבי"ס במחוז הצפון.

המזכירות תמציא החלטה זו לצדדים בדחיפות בפקסימיליה.

ניתנה היום, י"ב אלול תשע"ב, 30 אוגוסט 2012, בהעדר הצדדים.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 1045-12 דסאו(אסיר) נ' משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר ואח'

תיק חיצוני:

ל.א.ג.

דוד חשין, נשיא

1

2